

KONVENCIJA BROJ 98

O PRAVIMA RADNIKA NA ORGANIZOVANJE I KOLEKTIVNO PREGOVORANJE, 1949.

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada, koju je u Ženevi sazvao Administrativni savjet Međunarodnog ureda rada i koja se sastala 8. juna 1949. god. na svom tridesetdrugom zasjedanju, budući da je odlučila da usvoji izvjesne prijedloge koji se odnose na primjenu principa prava organizovanja i kolektivnih ugovora, pitanje koje predstavlja četvrtu tačku dnevnog reda zasjedanja, i budući da je odlučila da ti prijedlozi dobiju formu Međunarodne konvencije, usvaja dana 1. jula 1949. god. sljedeću konvenciju, koja će biti nazvana Konvencija o pravima radnika na organizovanje i kolektivno pregovoranje, 1949. god.:

Član 1.

1. Radnici treba da koriste odgovarajuću zaštitu protiv svih djela diskriminacije u polju zapošljavanja koja bi mogla da bude štetna po sindikalnu slobodu.

2. Takva zaštita se može naročito primjeniti ukoliko se radi o djelima koja bi imala za cilj:

a) da zaposlenje radnika podrede uslovu da se on ne učlanjuje u sindikat ili da prestane da pripada sindikatu,

b) da se otpusti radnik ili da mu se svim ostalim sredstvima nanese šteta radi toga što je on član sindikata ili što učestvuje u sindikalnim djelatnostima izvan radnog vremena ili, pristankom poslodavca, u toku radnog vremena

Član 2.

1. Organizacije radnika i poslodavaca treba da koriste odgovarajuću zaštitu protiv svih djela uplitanja jednih na račun drugih bilo direktno, bilo preko svojih agenata ili članova, u njihovo formiranje, funkcionisanje i administraciju.

2. U smislu ovog člana u djela mješanja spadaju mjere koje idu za tim da izazovu stvaranje organizacija radnika nad kojima dominira poslodavac ili organizacije poslodavaca, ili putem finansijske ili druge vrste podrške organizacijama radnika, sa ciljem stavljanja ovih organizacija pod kontrolu poslodavca ili organizacije poslodavaca.

Član 3.

Trebaju se uspostaviti odgovarajući mehanizmi u skladu sa nacionalnim uslovima, ako je potrebno, u svrhu obezbjeđenja poštovanja prava na organizovanje definisanog u prethodnom članu.

Član 4.

Trebaju biti preduzete odgovarajuće mjere, u skladu sa nacionalnim uslovima, ako je potrebno, u cilju podsticanja i unapređenja razvoja i šireg korištenje procedura dobrovoljnih pregovora putem kolektivnih ugovora između poslodavca, i organizacija poslodavaca s jedne strane i organizacije radnika s druge strane, kako bi se ovim putem odredili uslovi rada.

Član 5.

1. Mjera u kojoj bi se predviđene garancije u ovoj konvenciji primjenile na vojsku ili policiju biće određena nacionalnim zakonodavstvom.

2. Saglasno principima određenim u paragrafu 8. član 19. Ustava Međunarodne organizacije rada, verifikacija ove konvencije od strane bilo koje države članice ne može da utiče ni na kakav zakon, presudu, običaj ili sporazum koji već postoje i koji daju pripadnicima vojske i policije garancije koje su predviđene u ovoj konvenciji.

Član 6.

Ova konvencija ne odnosi se na položaj državnih funkcionera i nikako se ne može tumačiti tako da ide na štetu njihovih prava ili njihovog statusa.

Član 7.

Formalne ratifikacije ove konvencije biće dostavljene generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji će ih registrovati.

Član 8.

1. Ova konvencija obavezuje samo države članice Međunarodne organizacije rada čiju je ratifikaciju registrovao generalni direktor.

2. Konvencija stupa na snagu dvanaest mjeseci nakon što generalni direktor registruje ratifikacije dvije države članice.

3. Nakon toga, ova konvencija stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije.

Član 9.

1. Svaka država članica Međunarodne organizacije rada koja ratifikuje ovu konvenciju mora, u skladu sa paragrafom 2. člana 35. Ustava Međunarodne organizacije rada, dostaviti generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada izjavu kojom indicira:

- a) teritorije u pogledu kojih se obavezuje na primjenu odredaba konvencije bez izmjena;
- b) teritorije u pogledu kojih se obavezuje na primjenu odredaba konvencije sa izmjenama i u čemu se te izmjene sastoje;
- c) teritorije u pogledu kojih konvencija nije primjenljiva, i u tom slučaju, razloge zbog kojih konvencija nije primjenljiva;
- d) teritorije za koje zadržava pravo odlučivanja.

2. Obaveze naznačene pod podparagrafima a) i b) paragrafa 1. ovoga člana smatraće se sastavnim dijelom ratifikacije i imat će isto dejstvo.

3. Svaka država članica, moći će u potpunosti ili djelimično, da se jednom novom izjavom odrekne rezervi sadržanih u njenoj ranijoj izjavi u smislu tačaka b), c) ili d) paragrafa 1. ovog člana.

4. Svaka država članica može, u toku perioda u kojem ova konvencija može da bude otkazana, saglasno odredbama člana 1., dostaviti generalnom direktoru novu izjavu mijenjajući u svakom pogledu sve ranije izjave i upoznavajući ga sa stanjem na određenim teritorijama.

Član 10.

1. Izjave dostavljene generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada, u smislu paragrafa 4. i 5. člana 35. Ustava Međunarodne organizacije rada, treba da ukažu da li će odredbe konvencije ili njenih dijelova biti primjenjivane na određenoj teritoriji bez ili sa izmjenama. Ukolika izjava ukazuje da će se odredbe konvencije ili određenih dijelova primjenjivati sa zadržavanjem prava na izmjene, ona mora posebno naznačiti u čemu se sastoje te promjene.

2. Zainteresovani član, članica ili međunarodne vlasti mogu se, u potpunosti ili djelimično, odreći, jednom naknadnom izjavom, prava da pribjegu izmjeni koja je naznačena u ranijoj izjavi.

3. Zainteresovani član, članica ili međunarodne vlasti mogu se za vrijeme perioda u kojima ova konvencija može biti otkazana, saglasno odredbama člana 82., dostaviti generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada jednu novu izjavu, mijenjajući u svakom pogledu sve ranije izjave i upoznati ga sa situacijom u pogledu primjene ove konvencije.

Član 11.

1. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju može, po isteku desetogodišnjeg perioda od njenog prvobitnog stupanja na snagu otkazati konvenciju u cjelosti ili jedan ili više njenih dijelova, aktom koji se dostavlja generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji ga registruje. Otkaz stupa na snagu po isteku godinu dana od registracije akta o otkazivanju.

2. Za državu članicu koja je ratifikovala ovu konvenciju kao i za onu koja nije i koja u roku od godinu dana po isteku desetogodišnjeg perioda pomenutog u prethodnom paragrafu ne koristi pravo otkaza predviđeno ovim članom, ova konvencija je obavezna za sljedeći desetogodišnji period, a poslije toga, pod uslovima predviđenim u ovom članu, moći će da otkaze konvenciju u cjelosti ili jedan ili više njenih dijelova po isteku svakog desetogodišnjeg perioda.

Član 12.

1. Generalni direktor Međunarodnog ureda rada obavještava sve države članice Međunarodne organizacije rada o registrovanju svih ratifikacija, izjava i otkaza koje mu dostavljaju države članice Organizacije.

2. Obavještavajući države članice Organizacije o registrovanju druge ratifikacije koja mu se dostavlja, generalni direktor će skrenuti pažnju državama članicama Organizacije na datum stupanja ove konvencije na snagu.

Član 13.

Generalni direktor Međunarodnog ureda rada saopštava generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, u cilju registrovanja u skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, sve podatke o svim ratifikacijama, izjavama i otkazima koje je registrovao u skladu sa prethodnim članovima.

Član 14.

Kad god to smatra nužnim, Administrativni savjet Međunarodnog ureda rada podnosi Generalnoj konferenciji izvještaj o primjeni ove konvencije i razmatra da li je potrebno na dnevni red konferencije staviti pitanja njene potpune ili djelimične revizije.

Član 15.

1. U slučaju da Konferencija usvoji novu konvenciju kojom se ova konvencija potpuno ili djelimično revidira i ako novom konvencijom nije drukčije predviđeno:

a) ratifikacija od strane jedne države članice nove konvencije kojom se vrši revizija, samim tim, bez obzira na odredbe člana 17. povlači trenutni otkaz ove konvencije, pod uslovom da je nova konvencija kojom se vrši revizija stupila na snagu;

b) onog dana kada nova konvencija kojom se vrši revizija stupa na snagu, ova konvencija prestaje da bude otvorena državama članicama za ratifikaciju.

2. Ova konvencija će u svakom slučaju ostati na snazi u svom sadašnjem obliku i sadržaju za one države članice koje su je ratifikovale, a nisu ratifikovale konvenciju kojom se vrši revizija.

Član 16.

Tekstovi ove konvencije na francuskom i engleskom jeziku su jednako punovažni.

Primjedba:

Ustav: član 19. Ustava Međunarodne organizacije rada

Ustav: član 35. Ustava Međunarodne organizacije rada